

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 10. Non sanaturæ corruptelam bene ficio mortificationis nisi in
fidelibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

MORTIFICATIONE. 25r

est S. Thoma, vniuerso mundo, om- 12. q. 114. q.
nibus corporibus caelestibus, totaque 9 ad pra-
natura humana & angelica, si gratiam *MM.*
secludas. Quātūcūq; enim exigua sit
gratia, tamē diuinæ naturę, meritorū-
que Christi consors est, & quoad dura-
tionē quodā modo exæqua'ur eterni-
tati Dei. Eius siquidē beneficio ab ipso
Deo obtinetur & corporū immortali-
tas, & gloria animarū in sempiternum
duratura. O quantum quęstū facimus
quorūq; mortificationis actu diuinę
gratię innixa, nā cū illa, pariter auge-
scit nostra salus. O quā sapientes & pru-
dētes sunt qui ita faciunt; parent enim
monito Christi, æternę sapiētię, dicē-
tis per S. Ioannē, *Operamini non cibū, In hoc traxit*
qui perit, sed qui permanet in vitam æ. P. 3.
ternā. Qua autē moderatione hæc ex-
empla sanctorum sint imitāda postea
tractabimus.

CAPVT X.

*Mortificationis beneficio non sanari na-
tura corruptionē, vel animi per-
turbationes euelli, nisi
in fidelibus.*

VT intelligamus clarius, vnde mortifi-
cationis virtus tantam efficaciam
M 2 conse-

consecuta sit, plurisq; eam faciamus,
 & Christo Domino dignas, p̄ tāto be-
 neficio gratias repēdamus, op̄eræ pre-
 tium facturi videmur, si exponamus,
 quemadmodum in omnibus huius
 mundi sectis & factionibus homines
 sapientes & prudentes extiterint, qui
 se in mortificationis, quam rationi cō-
 sentaneam lumine naturali intellige-
 bant, studio exercerent; licet nullus eo-
 rum, quia fidei veræ expertes suēro, e-
 ius beneficio vel felicitatem æternam,
 vel victoriā humanarum passionum
 sic affecutus. Et si enim imperfectas
 quasdam virtutes, vel potius virtutum
 umbras, non tamen perfectas virtutes,
 & omnibus numeris absolutas attinge-
 re potuerunt: suo enim vitio gratiæ
 diuinæ donum repulerunt, sine quo
 nullus aditus ad culmen virtutum pa-
 tet Cuius rei illa causa videtur, quia
 quoties operam dabant coercenda a-
 licui perturbationi, non id faciebant
 solo amore virtutis, aut vt Deo, id per
 per lumen naturæ suggerenti, obli-
 querentur, sed amore nimio sui, hu-
 manarumque laudum. Itaq; vitium
 vitio, & passionem passione expugna-
 bant.

MORTIFICATIONE. 233

bant, haud secus, atque is qui furandi cupidus, à furto abstinens, ne si deprehendatur publicè pudeat, cupiditatem furandi vincit cupiditate honoris sui: vnde si metus hic absit, furatur quantum potest. Sic prorsus vltu venit Philosophis Ethnicis & alijs huius mundi sapientibus, qui vt erant homines, ingenio & prudentia præstantes, maximi faciebant honores, & summam existimationem apud homines. Vnde quoties se offerebat materia ardua & difficilis, inclinationiq; naturali cõtraria, si ex ea videbant redundare magnam apud homines laudem & opinionem virtutis, in ea se strenuè etiam cum periculo valetudinis, fortunatum, & aliquando vitæ, exercebant; si verò nulla spes honoris affulgebat, illico deserebant tanquam inutilem. Confirmare id facile possumus Græcorum Romanorumque, qui opinione omnium sapientissimi, virtutumque studiosissimi habiti sunt, exemplis, idque ex autoribus grauissimis tam Christianis, quàm Gentilibus, qui hoc argumentum sunt persecuti. Faciemus autem brevissimè, conuenienter scopo, ad quem colligamus

M 3 Se-

SOCRATEM imprimis con-
stat omnibus Græciæ Philosophis ob
doctrinæ sapientiæque moralis studiū
fuisse antelatum, & oraculi loco habi-
tū, de quo Plato eius auditor in hæc
verba scripsit: Socrates mortalium
æminum, quos nos cognouimus sa-
pientissimus, æquissimus, & opti-
mus extitit. Excruciabat se tolerando
frigus, nudis pedibus per niues in-
cedendo, & parvè victitando. Immotus
caelo immitti ab vno solis ortu ad alte-
rum eodē loco persistebat, vestitu vte-
batur vili, lacero, & peruetusto, iniuri-
as & contumelias vxorū suarum, quas
habebat, quæ lotio illum, alijsque loti-
dibus nonnunquam perfundebant,
eam equo animo ferebat, vti etiam dis-
simularet, se ab illis læsas. Docuit
fugiendas voluptates, cibum ad satu-
ritatem non esse sumendum, à lauri-

Plato in tijs abstinendū, potū eū sumendum, qui
Coniun. primò occurreret. hæc qui facerent, &
Diog. in vi- paruo contenti forent, Dijs esse prox-
sa. Socrat. mos. Hæc de Socrate Plato, & Laert.

QVOD autem Socrates hoc mor-
tificandi exercitio, gratia diuinā be-
neficus, neque restituerit naturam, neque

MORTIFICATIONE. 259

animi affectiones efficaciter perdo-
muerit, sed viuas & intimis præcordijs
inhæretes reliquerit, inde clarè liquet,
quia alijs in rebus, alijsque tempori-
bus, cum nulla captandi honoris hu-
mani se offerret occasio, plurimum ia-
dulst animi perturbationibus, ratio-
nisque limites transgressus est. Esto,
ingenti inedia siti que nonnunquam
se discruciarit: at aliàs crebrius in om-
ne genus intemperantiæ se effundebat,
totasque noctes insomnes inter po-
cula, cum tamen socij, hauriendis cali-
cibus fessi, cubitum concessissent, tra-
ducebat. Ita testantur veteres scripto-
res, quos sequitur Theodoretus. Et
Plato, in dialogo quodam de cõme-
morat, eum mensæ accumbentem, quo-
ties ad potandum vrgeretur, plus alijs
bibisse; nec tamen, quod mirandum
erat, inebriatum fuisse. Tum ali-
quando quidem æquo animo contu-
melias irrogatas tolerabat, sed aliàs ira
& furore totus exardescibat; Nonnun-
quam placidè & sapienter, cum om-
nis molestia abesset, homines allo-
quebatur; at quoties re aliqua offensus
erat, asperimis verbis eos excipiebat.

M ← Ita

lib. 12 de
cur. grec.
affect. Pla-
to in Cõm.

Theo. l. cit. Ita affirmat Porphyrius, qui fuit Platonius, & testimonio Aristotelis, qui vitam Socratis scripsit, confirmat. Deinde si quando iniurias patienter ferebat, non obscure indicabat se id aucupandæ gloriæ causa facere. Nam, ut

*Laer. in
eius vita.*

refert Diogenes Laertius, cum mirarentur quidam eum calce percussum, nullum irati animi signum dedisse, respondit, quid facerem, si bestia me calce

Theo. l. cit.

ferjisset? num intendissem ei litere? Quo responso indicabat, se idem patienter ictum sustinuisse, quod auctorem contemneret, & pro bestia haberet. Quod item mulierum probra perfricta fronte perpeffus sit, non aliunde profectus est, quam quod probris causam dederit: nam si quando ille inter se contenderent, non ad concordiam eas cohortabatur, sed otiosè rixantes spectabat, & iridebat, atque ita earum iras in suum caput conuertebat. Arrogantiam quoque suam palam declaravit, quando, ut re-

*In apologia
pro morte
Socratis.*

fert Plato, coram iudicibus Atheniensibus iactavit se oraculo Apollinis mortalium omnium sapientissimum indicatum, & confessus est ita esse, sequens multis et varijs hominum ordinibus & sit-

MORTIFICATIONE. 217

& statibus re ipsa comprobasse, ipsos nihil scire, se autem scire multo amplius. illos siquidem, cum nihil scirent tamen arbitratos fuisse se aliquid scire, se verò & nihil scire, & scire quod nihil sciret. Dixit etiam iudicibus, auctore M. Tullio, se maximos meruisse honores. Quibus dictis magnam certè animi vanitatem ostendit, quam & inter ipsos gentiles prudentissimi quiq; notarunt & palam suggillârunt, teste Laetio in vita eius, & Lactantio in diuinis institutionibus, nec mirû. quid enim erat Apollo, cuius responso sapientissimus dictus erat, nisi idolû, per quod humani generis summus impostor, & mēdarij pater Diabolus loquebatur?

Laet. l. 3.
ca. 10.

PLATO, qui Socrati successit, & virtutis sapientia que fama suo æuo fuit omniû celeberrimus, vnde & diuinus appellatus est, mortificandi quoq; studium coluit. Nam temperatè & sobriè vivebat, persæpè semel tantum in die cibum sumebat; opes contempsit, patrimonium enim suum alioquin copiosum reliquit fratribus, & honores in Repub. nunquam ambiuit. iniuria

M 5 affectus

affectus à Dionysio Siracufano, non se vindicauit. Atq; hę sunt virtutes, quas ei tribuunt in vita eius Diogenes Laertius, & Marfilus Ficinus. Verū manifestum est, etiamsi hę laudes deo dicantur, nunquam tamen eum efficaciter refrænasse animi passiones. Et tamen licet aliquādo parcè esicārit, tamen crebriò in intēperantia excessit, ut testatur Xenophon, Porphyrius, & B. Theodoretus. Sæpe nauigabat in Siciliam, ut illius regni delitijs, splendidijs & opipara Dionysij regis Siculi mentia frueretur. Cum quo congruit, quod Laertius scribit, eum docuisse cum dies Baccho sacri aguntur, conueniens esse, ut vsque ad ebrietatem potetur. Quod ad irę perturbationem attinet, tam erat iracundus, ut mentem eiusque ratione omni destitueret hęc affectio, ut non auderet castigare famulorum suorum lapsus, omnibusque qui irato in oculos incurrebat repugnabat, ut idem Laertius memorat. Vani hominum timoris seruus fuit & mancipium, nam cum agnosceret vnum tantum esse Deum & grauitè hallucinari, qui plures ve-

*Li. 4. grac.
affect.*

*In eius vi-
sa.*

MORTIFICATIONE. 239

nerarentur Deos, tamen ausus non fuit idololatriæ crimen reprehendere Si fuisset, inquit Lactantius, iustitiæ defensor, omnem operam locare debuisset in euertenda falsorum Deorum superstitione. Verùm non solum non illud præstitit, sed etiã hominum metu multis idololatriis fauuit. Quare & in libris suis ac epistolis non Dei, sed Deorum nomen, ut alij, usurpabat. Ac in libro de Re publica permittit Dijs erigi statuas ligneas & lapideas, ac, ut docet S. Augustinus, etiam sacrificia ijs faciendâ censuit, dicens ea in re credendum esse Poetis. Quare non dubitat B. Chrysostomus cum inter idololatriæ patronos numerare. Denique ex omnibus, quæ fecit vel scripsit contra bonos mores, facile apparet, quantum non nullam aduersus perturbationes animi pugnam habuerit, nũquam tamen è pugna retulisse victoriã, quia neque pugnavit, ut debuit, neque donorum naturalium, quæ à Deo acciperat, præsidio ita usus est, ut impetrate à Deo posset & notitiam super-

M 6 natu-

*Lib 5 diu.
instit. c. 15.
Theod. l. 3.
grac affect.
Aug. l. 8. de
civit. c. 12.
Plato in
Tim.
Chryf.
in c. 1. ep.
ad Rom.*

360 TRACTVS DE SVI
naturalem, & diuinam gratiam per
turbationes expugnandi.

CAPVT XI.

Alijs exemplis idem declaratur.

EX omnibus gentilium Philo-
phis; qui mortificandi se studio
dediderint, primas facile obrinu-
Laet. in it Diogenes Cynic⁹. Vescebatur enim
vita. herbis & carnibus crudis, veste abiecta
& vili utebatur, domus & lecti loco co-
tentus veteri dolio, quod in quamcu-
que partem si nimius aestus solis eum
adureret, volutabat. Hyeme nudis pe-
dibus calcabat niues, & statuas niue
coopertas amplectebatur. In pera ge-
stabat scutellam duplicem, alteram ci-
bi, alteram potus sumendi causa. Cū-
que forte conspexisset puerum manu
haurientem aquam, & alterum cibum
capientem e crusta panis, mox vtram-
que scutellam abiiecit, tum vt paupe-
rior esset, tum ne à puero victus vide-
retur. Pluuio caelo imbres etiam ma-
ximos excipiebat, vt maderet totus
eius. Et tamen per hæc mortificationis
exercitia se vnam quidem in se per-
uerfam